

Leerorkest Doe-het-zelven maakt klassiek instrument bereikbaar voor iedereen

Marco de Souza in de nieuwe werkplaats van het Leerorkest. Een trompet is ook maar een stuk metaal. Niets om bang voor te zijn.

FOTO JEAN-PIERRE JANS

Een viool heb je al voor zes tientjes

De vierduizend instrumenten van het Leerorkest hebben vanaf vandaag een eigen depot in Amsterdam-Oost – met tientallen vrijwilligers om de violen, trompetten en klarinetten op te knappen.

PATRICK MEERSHOEK

Hout, koper en strijk hebben een eigen bel naast de voordeur van het nieuwe instrumentendepot van het Leerorkest. Ze wijzen naar de drie werkplaatsen op de eerste verdieping van het pand in de Batjanstraat in Amsterdam-Oost waar vanaf moorgen de almaar groeiende verzameling instrumenten van het project worden onderhouden, opgepoetst en opgekalafierd. Een spannend nieuw avontuur, zegt directeur Marco de Souza van het Leerorkest.

“Het beheer van muziekinstrumenten is in Nederland het domein van specialisten. Hier krijgen tientallen vrijwilligers de zorg over de instrumenten, onder leiding van drie gespecialiseerde krachten die in Engeland zijn opgeleid om hun kennis en vaardigheden over te dragen.”

De opening van het depot, vandaag, is een nieuwe mijlpaal voor het Leerorkest. Wat bijna tien jaar geleden begon als een muzikaal experiment met een groep basisschoolkinderen in Amsterdam-Zuidoost, is inmiddels uitgegroeid tot een landelijk dek-kend netwerk van ruim honderd projecten om kinderen actief kennis te laten maken met klassieke muziek, vooral in buurten waar dat niet voor de hand ligt.

Het instrumentarium groeide mee. Een inzamelingsactie leverde eerder dit jaar meer dan tweeduizend verweesde instrumenten op. De Klarinet die in de kast was verdwenen omdat de bespeler na drie lessen toch maar voor korfbal had gekozen, maar ook de viool van een op jonge leeftijd overleden kind, meer dan zeventig jaar door zijn inmiddels hoogbejaarde moeder gekoesterd.

Het depot was een noodzakelijk vervolg op de actie, zegt De Souza. “Muziekonderwijs is in Nederland

gericht op de ontwikkeling van individueel talent, met het conservatorium en het Concertgebouw als doel. Als een instrument kapotgaat, wordt het vanzelfsprekend naar een goede instrumentenmaker gebracht, met een tarief van zeventig euro per uur. Dat is voor grote groepen financieel niet op te brengen.”

De opzet van het depot past in de fi-

‘Wij krijgen de oude snaren van het Philharmonisch’

losofie van het Leerorkest: zo veel mogelijk uit elke euro halen. Dus zelf doen wat zelf kan, en daar hoort ook onderhoud bij.

De Souza: “Wij groeien op met een heilig ontzag voor instrumenten, maar een trompet is ook maar een

stuk metaal. Niets om bang voor te zijn. Wij gaan docenten trainen, zodat zij een los veertje zelf kunnen aandraaien en er niet meteen mee naar een reparateur rennen.”

Er blijkt veel mogelijk met weinig geld, vertelt De Souza, dankzij de hulp van anderen. “We hebben een afspraak met onze buren van het Nederlands Philharmonisch Orkest dat wij de oude snaren van de strijkers krijgen. Zij krijgen elke zes maanden een nieuwe set, onze leerlingen kunnen de oude goed gebruiken. Een set goede snaren kost al gauw tachtig euro. Wij kopen onze violen in China, voor zestig euro.”

Dat was een les die de geboren Brabziliaan De Souza – vorig jaar verkoren tot Amsterdammer van het Jaar – bij zijn overkomst naar Nederland meenam uit zijn geboorteland: het hoeft niet perfect te zijn om goed te zijn. “Ik vergelijk ons depot met de Decathlon. De selectie van Ajax zul je daar niet tegenkomen, maar voor de

grote groep amateursporters is het een prima winkel. Zo zie ik ook onze rol binnen het muziekonderwijs.” Het depot in de Batjanstraat wordt een landelijke uitteekening. Voor initiatieven zoals het Leerorkest, maar ook voor de Limburgse harmonie die om instrumenten verlegen zit voor het nieuwe jongerenorkest. De behoefte is groot, weet De Souza. “Wij hebben nu vierduizend instrumenten, maar dat kunnen er in de komende jaren ook veertigduizend worden.”

In dat geval zal de organisatie meegroeten. “Misschien een depot in elke provincie,” mijmert De Souza. “Of gespecialiseerde depots in hout-, koper- en strijkinstrumenten. Of misschien wel busjes met een kleine werkplaats die van orkest naar orkest rijden om ter plaatse instrumenten op te knappen. Onze aanpak bestaat eruit dat wij dingen uitproberen. De ene keer lukt iets, de andere keer lukt iets niet. Met wat lukt, gaan wij verder.”

WWW.MAGNAPLAZA.NL

M
MAGNA
PLAZA

...OOK SISSY-BOY - AMERICA TODAY
OVIDIUS - CAVALLARO - PHILIPPE PLEIN
MCS - OBEY YOUR BODY - SWAROVSKI
EN MANGO VIND JE IN MAGNA PLAZA.

